

SOUBOR TESTOVÝCH ÚLOH Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY PRO 5. ROČNÍK ZŠ

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Hodiny na věži právě odbily poledne.
- B) Z bajky vyplulo užitečné ponaučení.
- C) V násobení čísel se ještě nikdy nezmýlil.
- D) Odpadkový koš jsme vysypali do popelnice.

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: B)

TEXT K ÚLOZE 2

Souvětí tvoří dvě věty, které jsou spojeny spojkou *a*.

(CZVM)

2 Která z následujících možností je v souladu s textem v rámečku?

- A) Protože začalo pršet, zůstali jsme doma a hráli jsme karty.
- B) Když se setmí, všechny děti se rozutečou domů a hřiště zůstane prázdné.
- C) Vysoko na obloze létaly sýkorky a vrány a na louce se pokojně pásly krávy.
- D) Kočku jsme krmili šunkou a játry, ale stejně se od nás nenechala ani pohladit.

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: C)

---

3 Rozhodněte o každé z následujících skupin slov (3.1–3.4), zda obsahuje pouze slova příbuzná (A), nebo ne (N):

	A	N
3.1 lis, listina, listovní, listovat, lisovat	☐	☐
3.2 vozidlo, vůz, převozník, odvézt, přivezený	☐	☐
3.3 přemýšlet, myš, myslitel, zamýšlený, výmysl	☐	☐
3.4 trhavina, roztrhnout, útržek, vytržený, trhanec	☐	☐

Typ úlohy: uzavřená – svazek 4 dichotomických úloh

Řešení: 3.1 – N; 3.2 – A; 3.3 – N; 3.4 – A

4 Přiřadte k jednotlivým slovům (4.1–4.4) slovo (A–F) podobného nebo stejného významu:

(Každé slovo můžete přiřadit pouze jednou.)

- 4.1 líný _____
4.2 pilný _____
4.3 statečný _____
4.4 chamtivý _____

- A) štědrý
B) chrabří
C) nesmělý
D) hamižný
E) pracovitý
F) zahálčivý

Typ úlohy: uzavřená – přiřazovací

Řešení: 4.1 – F; 4.2 – E; 4.3 – B; 4.4 – D

TEXT K ÚLOHÁM 5–7

Toho večera tatínek Šíma výjimečně nemohl usnout. Přemýšlel o tom, co mu maminka řekla, a představoval si, že Petruška a Petřík jsou dvě zahrádky, které se musí každý večer zalévat pohádkami, jinak **uschnou**. A to by opravdu nechtěl.

To ne.

Jestlipak by například svedl tu pohádku o peřině a polštáři? Má přece průmyslovou školu, to by v tom byl hrom, aby takovou věc nesestrojil. Zkusil to:

Byla jednou jedna peřina a jeden polštář.

Celkem dva kusy...

(Z. Svěrák, Tatínku, ta se ti povedla; upraveno)

5 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (5.1–5.4), zda je s textem v rámečku v souladu (A), nebo ne (N):

- 5.1 Tatínek je ředitelem průmyslové školy.
5.2 Tatínek se rozhodl, že sestrojí nový stroj.
5.3 Tatínek věří, že zvládne vymyslet pohádku.
5.4 Tatínek má každý večer velké problémy s usínáním.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Typ úlohy: uzavřená – svazek 4 dichotomických úloh

Řešení: 5.1 – N; 5.2 – N; 5.3 – A; 5.4 – N

6 Napište slovo významově nadřazené slovům *tatínek* a *maminka*:

Typ úlohy: otevřená

Řešení: rodiče, rodič, rodina

7 Určete osobu, číslo a čas slovního tvaru *uschnou*:

(Slovo je v textu zvýrazněno.)

Typ úlohy: otevřená

Řešení: 3. osoba, číslo množné, čas budoucí

---

8 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–D) tak, aby byla dodržena dějová posloupnost a jednotlivé části textu na sebe navazovaly:

A) Upečené vychladlé díly zdobíme polevou podle své fantazie. Část polevy použijeme jako lepidlo a s její pomocí postavíme chaloupku.

B) Perníková chaloupka navodí vánoční atmosféru, proto by neměla chybět v žádné domácnosti. Při její výrobě použijte naši šablonu z papíru a úspěch je zaručen. Na přípravu těsta budeme potřebovat tyto suroviny: 400 g hladké mouky, 140 g moučkového cukru, 60 g tuku, 2 celá vejce, 100 g medu, 1 lžičku perníkového koření, 1 lžičku sody, 1 vejce na potřetí.

C) Šablonu přiložíme na vyválené těsto, ostrým nožem vykrájíme díly chaloupky a pečeme 30 minut v mírně vyhřáté troubě. Ihned po vyndání z trouby potíráme jednotlivé kusy rozšlehaným vejcem.

D) Dále si připravíme suroviny na polevu: 1 bílek, 140 g moučkového cukru, citrónovou šťávu. Vypracujeme těsto a necháme ho aspoň 24 hodin odpočinout v chladu. Poté těsto rozválíme na plát tlustý asi 5 mm.

(www.pleva.cz, upraveno)

První část _____

Druhá část _____

Třetí část _____

Čtvrtá část _____

Typ úlohy: uzavřená – uspořádací

Řešení: B – D – C – A

TEXT K ÚLOHÁM 9–10

*****

Karel Šiktanc

Nad zelenou louží
vosa bosa krouží
už snad od pátku.
Bříško, krk i záda
prohlíží si ráda
v lesklém zrcátku.

Krouť se a krouť
v zelenavém proutí,
pyšně nosí nos.
„Jak mi to dnes sluší!
Já jsem, na mou duši,
nejkrásnější z vos!“

Venku před maštálí
čtyři koně stáli,
bílé hříbátko.
Hříbě zasmálo se,
rozběhlo se v rose,
vypilo té vose
zrcátko.

9 Které z následujících tvrzení vystihuje text v rámečku?

- A) Báseň se skládá ze tří slok, každá z nich má shodný počet veršů.
- B) Verše se rýmují pouze v první a druhé sloce, třetí sloka je nerýmovaná.
- C) Verše se rýmují pouze v první a poslední sloce, druhá sloka je nerýmovaná.
- D) První dvě sloky mají shodný počet veršů, poslední sloka má o jeden verš více.

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: D)

10 Která z následujících možností nejlépe vystihuje hlavní myšlenku textu v rámečku, a patří tedy na vynechané místo (*****)?

- A) Louže z rosy
- B) Žíznivé hříbě
- C) Vosa parádnice
- D) Patálie u maštale

Typ úlohy: uzavřená – s výběrem ze 4 alternativ (tzv. multiple-choice)

Řešení: C)